

РЕЦЕНЗІЯ

кандидата педагогічних наук, доцента

Ткаченко Ірини Олександрівни

**на дисертацію Ян Сісі «Професійна підготовка магістрів хореографії в
закладах вищої освіти країн Європейського Союзу»,**

подану на здобуття ступеня доктора філософії
зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

Актуальність теми наукового дослідження зумовлена необхідністю модернізації системи професійної підготовки магістрів хореографії в умовах євроінтеграційних процесів, інтернаціоналізації вищої освіти та гармонізації українського мистецько-освітнього простору з європейськими стандартами, що відображено в низці нормативно-правових документів України, зокрема в Законах України «Про освіту» (2017), «Про вищу освіту» (2014, зі змінами), Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2022–2032 роки, а також у документах, що регламентують інтеграцію вітчизняної освіти до Європейського простору вищої освіти. У цьому контексті дисертаційне дослідження Ян Сісі є на часі.

Актуалізують досліджувану проблему й виявлені Ян Сісі суперечності між: суспільною потребою у випускниках закладів вищої освіти, здатних до здійснення професійної діяльності в галузі хореографічного мистецтва, та недостатнім теоретичним осмисленням означеного феномену науково-педагогічною спільнотою; наявністю прогресивних надбань зарубіжного досвіду щодо теоретичних та організаційно-педагогічних засад професійної підготовки магістрів хореографії в закладах вищої освіти та недостатньою розробленістю механізмів їх використання українськими закладами вищої освіти; необхідністю модернізації професійної підготовки магістрів хореографії в закладах вищої освіти та відсутністю рекомендацій, що оптимально забезпечують розв'язання окресленої проблеми.

У цьому контексті актуальність рецензованого дослідження Ян Сісі «Професійна підготовка магістрів хореографії в закладах вищої освіти країн Європейського Союзу» не викликає сумнівів.

Зв'язок роботи з науковими програмами, темами, планами.

Дисертаційна робота є складовою частиною комплексного дослідження кафедри педагогіки Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка «Теоретичні та методичні засади інноваційного розвитку освіти у національному, європейському та глобальному контекстах» (реєстраційний номер 0121U107883). Тему дисертації затверджено вченою радою Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка (протокол № 10 від 29.04.2024 року).

Найбільш істотні наукові результати, що містяться в дисертації.

Грунтовний аналіз дисертаційної роботи виявив, що дослідження окресленої проблеми є цілісним, системним і повним, оскільки автором науково обґрунтовано теоретичні та організаційно-педагогічні засади професійної підготовки магістрів хореографії в закладах вищої освіти країн Європейського Союзу.

У дисертації здобувачем розглянуто сутність феномену професійної підготовки магістрів хореографії в закладах вищої освіти країн Європейського Союзу, окреслено її концептуальні засади й генезу.

Значну цінність становлять розроблені автором рекомендації щодо використання позитивного європейського досвіду в закладах вищої освіти України.

Нові факти, одержані здобувачем. Задля досягнення поставленої мети Ян Сісі визначає і розв'язує конкретні науково-дослідницькі завдання в межах обраної проблематики. Наукова новизна рецензованого дослідження є беззаперечною, оскільки автором уперше у вітчизняній педагогічній науці цілісно з'ясовано теоретичні та організаційно-педагогічні засади професійної підготовки магістрів хореографії в закладах вищої освіти країн Європейського Союзу; схарактеризовано стан розробленості проблеми

професійної підготовки магістрів хореографії в закладах вищої освіти в порівняльно-педагогічному дискурсі; окреслено концептуальні та історичні засади професійної підготовки магістрів хореографії в закладах вищої освіти країн Європейського Союзу; обґрунтовано змістові та методичні засади професійної підготовки магістрів хореографії в закладах вищої освіти країн Європейського Союзу; висвітлено роль та місце цифрових технологій у професійній підготовці магістрів хореографії в закладах вищої освіти країн Європейського Союзу; визначено сучасний стан професійної підготовки магістрів хореографії в закладах вищої освіти України й розроблено рекомендації щодо використання позитивного європейського досвіду в означених закладах.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, опублікованих працях.

На основі аналізу тексту дисертаційної роботи можемо зробити висновок щодо обґрунтованості її наукових положень і висновків. Цілком релевантними вважаємо застосовані методи наукового пошуку, а саме: загальнонаукові – аналіз, синтез, порівняння, узагальнення, систематизація – для опрацювання наукової літератури з проблем професійної підготовки магістрів хореографії в закладах вищої освіти країн Європейського Союзу із розподілом масиву інформації за напрямками наукових праць; конкретно наукові: системний аналіз, що дозволив встановити взаємозв'язки між складниками професійної підготовки магістрів хореографії в закладах вищої освіти країн Європейського Союзу як цілісного культурно-освітнього феномену; термінологічний аналіз – уможливив виявлення сутнісних характеристик ключових понять дисертаційної роботи; контент-аналіз, що дозволив за ключовими термінами окреслити поле релевантних для дослідження освітніх програм; історико-генетичний і ретроспективний аналіз, який дав змогу окреслити історичні засади професійної підготовки магістрів хореографії в закладах вищої освіти країн Європейського Союзу; метод екстраполяції, за допомогою якого було визначено можливості

використання позитивного європейського досвіду у професійній підготовці магістрів хореографії в закладах вищої освіти України; емпіричні – бесіди та Е-листування з фахівцями в досліджуваній сфері.

Вагомою є апробація результатів дисертаційного дослідження на міжнародних та всеукраїнських наукових конференціях: «Освіта для XXI століття: виклики, проблеми, перспективи» (Суми, 2023; 2024; 2025), «Інноваційний розвиток вищої освіти: глобальний, європейський та національний виміри змін» (Суми, 2023; 2024), «Європейський університет: імідж, мобільність та соціальні перспективи» (Суми, 2023; 2024), «Академічна культура дослідника в освітньому просторі: європейський та національний досвід» (Суми, 2025), «Актуальні проблеми педагогічної освіти: новації, досвід та перспективи» (Запоріжжя, 2025), «Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів» (Харків, 2025).

Значення для науки і практики отриманих результатів.

Дисертаційна робота Ян Сісі містить раніше незахищені положення, а обґрунтовані результати розв'язують актуальну проблему. Практичне значення одержаних результатів дослідження визначається можливістю використання представлених положень, висновків і рекомендацій у процесі формування національної освітньої політики в галузі вищої хореографічної освіти, розроблення професійних стандартів та методичного забезпечення означеного процесу, викладання лекційних та практичних занять для здобувачів освіти першої, другого та третього рівнів вищої освіти педагогічних та мистецьких закладів вищої освіти. Матеріали дослідження, а також джерельна база будуть корисними в подальших наукових пошуках у відповідних галузях наукового знання, освітньому процесі закладів вищої освіти тощо.

Оцінка змісту та завершеності дисертації.

На позитивну оцінку заслуговує ступінь обґрунтованості наукових положень та висновків. Їхня достовірність та новизна підтверджуються

конкретним змістом і результатами дослідження. У вступі дисертаційної роботи чітко окреслено науковий апарат дослідження, мета і завдання узгоджені зі структурою та висновками роботи. Загальні висновки є вмотивованими, ґрунтуються на результатах, викладених послідовно в трьох розділах дисертаційної роботи, розкривають зміст проведеного дослідження й узгоджуються з окресленими у вступі завданнями. Означене засвідчує той факт, що мета кваліфікаційної праці досягнута. Додатки суттєво доповнюють основний зміст дисертації.

Дискусійні положення та зауваження до змісту дисертації.

У цілому позитивно оцінюючи здобутки дисертанта, вважаємо за доцільне висловити в дискусійному плані деякі зауваження та побажання.

1. Вважаємо, що робота виграла б, якби автор здійснив зіставлення українського досвіду професійної підготовки магістрів хореографії з європейськими моделями, а отримані результати узагальнив у вигляді порівняльних таблиць.

2. Характеризуючи програми професійної підготовки магістрів хореографії, запроваджені в закладах вищої освіти, варто було би розширити коло аналізованих країн.

3. Окремі підрозділи містять фрагменти описового характеру, які можна було подати в більш узагальненому вигляді, що б підвищило наукову компактність тексту.

Повнота викладення матеріалу дисертації в наукових публікаціях.

Основні теоретичні положення й висновки дослідження представлено у 8 наукових публікаціях, серед яких 5 одноосібних, із яких 3 статті в наукових фахових виданнях України, 5 праць апробаційного характеру. Аналіз наукових робіт здобувача, зазначених у списку опублікованих праць за темою дисертації, дає можливість стверджувати, що представлені роботи повною мірою відображають основні положення та висновки дослідження.

Висновок про відповідність кваліфікаційної наукової праці чинним вимогам.

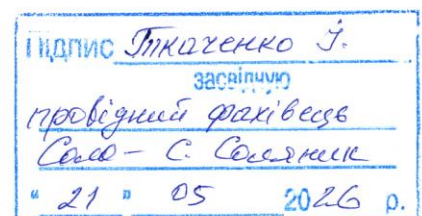
Дисертація Ян Сісі «Професійна підготовка магістрів хореографії в закладах вищої освіти країн Європейського Союзу» на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки є актуальним, самостійним, завершеним науковим дослідженням, що має наукову новизну, теоретичне і практичне значення.

У кваліфікаційній праці представлено теоретичне обґрунтування та запропоноване нове розв'язання проблеми вищої хореографічної освіти в країнах Європейського Союзу. Обґрунтовано актуальність досліджуваної теми, визначено сутнісний зміст основних понять дослідження. Результати дисертаційного дослідження засвідчили успішність вирішення поставлених завдань, основні положення дисертації мають наукову новизну і пройшли достатню апробацію. Зміст кваліфікаційної праці відповідає спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки.

Викладене вище дозволяє зробити висновок про те, що дисертація Ян Сісі «Професійна підготовка магістрів хореографії в закладах вищої освіти країн Європейського Союзу» відповідає чинним вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, а її автор заслуговує на присудження ступеня доктора філософії зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки галузі знань 01 Освіта/Педагогіка.

Рецензент:

кандидат педагогічних наук, доцент,
завідувач кафедри хореографії та
спортивних дисциплін,
Сумський державний педагогічний
університет імені А. С. Макаренка

Ірина ТКАЧЕНКО